બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

સત્સંગ વિહાર - ૧ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૪

જવાબપત્ર - ૪

સમય : ૨ કલાક
કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો. **[૪૦]**

૧. આપણી સંસ્થા શેના પાયા પર સ્થપાઈ છે ?
(૧) સિધ્ધાંત અને સત્સંગના (૨) સમતા અને સાધુતાના **(3) સિધ્ધાંત અને સાધુતાના** **૧.** 3

૨. યોગીજી મહારાજનો જન્મ ક્યાં થયો હતો ?
(૧) ધારીમાં (૨) મહેળાવમાં (૩) ચાણસદમાં **૨.** ૧

3. ભગવાન હાલ ક્યા સ્વરૂપે પ્રગટ છે ?
(૧) ગ્રંથ સ્વરૂપે (૨) મૂર્તિ સ્વરૂપે **(3) સંત સ્વરૂપે** **3.** 3

૪. આધ્યાત્મિક અને .... સેવાની પ્રવૃત્તિઓ આપણી સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવે છે ?
(૧) સ્વચ્છતા (૨) સંસ્કાર **(3) સામાજિક** **૪.** 3

૫. સત્સંગીના પાંચ પાયાનાં વર્તમાનમાંથી એક ક્યું છે ?
(૧) નામ લખવું **(૨) દારૂ ન પીવો** (૩) હિંસા ન કરવી **૫.** ૨

૬. પૂજામાં છઠ્ઠો દંડવત્ શા માટે કરાય છે ?
(૧) મનોકામના માટે **(૨) ભક્તના અપરાધની માફી માટે** (૩) પ્રાયશ્ચિત માટે **૬.** ૨

૭. 'કેટલો નફો છોડી રવિસભામાં જવું.' એમ યોગીબાપા કહેતા ?
(૧) ૩૬,૦૦૦નો (૨) ૧૦,૦૦૦નો **(3) ૨૫,૦૦૦નો** **૭.** 3

૮. કુસંગ કરવાથી શું ગુમાવાય ?
(૧) સત્સંગ **(૨) અક્ષરધામ જવાની તક** (૩) પ્રતિષ્ઠા **૮.** ૨

૯. મંદિરમાં દાન-ધર્માદો કરવાથી શું થાય ?
(૧) દ્રવ્ય શુધ્ધિ (૨) દ્રવ્યની વૃધ્ધિ (૩) દ્રવ્યની મુક્તિ **૯.** ૧

૧૦. પરમહંસો કઈ રીતે પૂજાતા ?
(૧) ભગવાન (૨) રાજા (૩) ઈન્દ્ર **૧૦.** ૧

૧૧. પુનર્જન્મ એટલે .... (પુનર્જન્મનો અર્થ ....)
(૧) પુનર્જન્મ (૨) મરણ (૩) મોક્ષ **૧૧.** ૧

૧૨. વિક્રમશીએ તેમના પૂર્વજન્મનાં માતાને શું આપ્યું ?
(૧) ઘડો (૨) તલવાર **(3) રૂ. ૫૦૦** **૧૨.** 3

૧૩. ઘનશ્યામ નાનપણમાં ક્યાં રહેતા હતા ?
(૧) બોચાસણ (૨) અટલાદરા **(3) છપૈયા** **૧૩.** 3

૧૪. રામપ્રતાપભાઈને ઘનશ્યામના એક સાથે કેટલા મંદિરોમાં દર્શન થયા ?
(૧) 3 (૨) ૬ (૩) ૨ **૧૪.** ૧

૧૫. ક્યા મઠની આગળ એક ઝાડના ઓટલા પર નીલકંઠે રાત રહેવાનું નક્કી કર્યું ?

(૧) કમલેશ્વર (૨) છપૈયા (૩) મેહળાવ **૧૫.** | ૧ |

૧૬. સહજાનંદ સ્વામીએ વરદાન માંગ્યા ત્યારે સભામંડપમાં કઈ જય ગુંજી ઊઠી ?

(૧) હરિકૃષ્ણ મહારાજની **(૨) સહજાનંદ સ્વામીની** (૩) રામાનંદ સ્વામીની **૧૬.** | ૨ |

૧૭. જ્યારે શ્રીજી મહારાજ શોભારામના દ્વારે આવ્યા ત્યારે શોભારામે શું કર્યું ?

(૧) કાઢી મૂક્યા (૨) માફી માંગી (૩) પસ્તાવો કર્યો **૧૭.** | ૧ |

૧૮. શ્રીજી મહારાજે ફૂલદોલનો ઉત્સવ ક્યા સ્થળે ઊજવ્યો હતો ?

(૧) પંચાળા (૨) ગઢડા (૩) સારંગપુર **૧૮.** | ૧ |

૧૯. સર્વોપરિ ભગવાન કોણ છે ?

(૧) ભગવાન રામ **(૨) શ્રીજી મહારાજ** (૩) કૃષ્ણ ભગવાન **૧૯.** | ૨ |

૨૦. રાજા વજેસિંહનો દરબાર ક્યાં હતો ?

(૧) ભાવનગર (૨) અમદાવાદ (૩) લંડન **૨૦.** | ૧ |

૨૧. એકાદશી કરવાથી શું સારું રહે છે ?

(૧) શરીર (૨) ઘર (૩) પર્યાવરણ **૨૧.** | ૧ |

૨૨. શ્રીજી મહારાજનું રહેવાનું ધામ કોણ છે ?

(૧) મુક્તાનંદ સ્વામી (૨) યોગીજી મહારાજ **(૩) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી** **૨૨.** | ૨ |

૨૩. જ્યારે માતાએ ઠાકોરજીને દૂધ ધરાવ્યા વિના મૂળજીને આપવાની ના પાડી ત્યારે મૂળજીએ માતાને શું કહ્યું ?

(૧) માતા, હું પ્રતિક્ષા કરીશ. **૨૩.** | ૩ |

(૨) માતા, ભગવાન દરેક જીવમાં રહ્યા છે એટલે ધરાવીએ નહીં તો ચાલે.

(૩) માતા, ભગવાન મારામાં રહ્યા છે, જ્યારે હું દૂધ પીવુ છું ત્યારે ભગવાન જ દૂધ પીવે છે.

૨૪. વાઘાખાચર જુનાગઢ હતા ત્યારે ભગતજી મહારાજે તેમને શું વાત કરી ?

(૧) શ્રીજીમહારાજ સર્વોપરી છે. **(૨) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી મૂળ અક્ષર છે.** **૨૪.** | ૨ |

(૩) પોતે મોટા સેવક છે.

૨૫. કોણે સહજાનંદ સ્વામીને પોતાના ઉત્તરાધિકારી દર્શાવ્યા ?

(૧) મુક્તાનંદ સ્વામી (૨) બ્રહ્માનંદ સ્વામી **(૩) રામાનંદ સ્વામી** **૨૫.** | ૩ |

૨૬. યોગીજી મહારાજે કેટલા વર્ષની ઉંમરે ગૃહત્યાગ કર્યો ?

(૧) ૧૮ **(૨) ૧૬** (૩) ૧૨ **૨૬.** | ૨ |

૨૭. મહંતસ્વામી મહારાજ કોનું પ્રગટ સ્વરૂપ છે ?

(૧) ભગવાન સ્વામિનારાયણ (૨) મુક્તાનંદ સ્વામી (૩) ભગતજી મહારાજ **૨૭.** | ૧ |

૨૮. ભગવતસિંહજી ગઢડામાં ક્યાં સુધી રહ્યા ?

(૧) સને ૧૯૮૬ અંતકાળ સુધી (૨) સ્વામી બાપાને મળ્યા ત્યાં સુધી **૨૮.** | ૧ |

(૩) ઘણા વર્ષો

૨૯. સ્વામીબાપાનો ૫૧મો જન્મદિવસ ક્યાં ઉજવાયો ?

(૧) ગોંડલ (૨) ભુજ **(૩) ધર્મજ** **૨૯.** | ૩ |

૩૦. સ્વામીબાપા કયા ગામમાં વાછરડાંને જોવા ગયા ?

(૧) સારંગપુર **(૨) રતનપુર** (૩) જેતલપુર **૩૦.** ૨

૩૧. અક્ષરધામમાં જવાની બે પાંખો છે. આજ્ઞા અને ઉપાસના. આજ્ઞા એટલે શું ?

(૧) ભક્તિનો પ્રકાર (૨) અન્યને આદેશ આપવો **(3) મુખ્ય આધ્યાત્મિક આદેશ** **૩૧.** 3

૩૨. દીક્ષા ગ્રહણ કરતી વખતે કયા હાથમાં જળ આપવામાં આવે છે ?

(૧) જમણા અને ડાબા હાથમાં **(૨) જમણા હાથમાં** (૩) ડાબા હાથમાં **૩૨.** ૨

૩૩. માનસી પૂજા કરવાથી....

(૧) ભગવાન પ્રસન્ન થાય છે. (૨) આપણને આનંદનો અનુભવ થાય છે. **૩૩.** 3

(3) બંને વિકલ્પો

૩૪. શિખરબધ્ધ મંદિરમાં કેટલી આરતી થાય છે ?

(૧) ૫ (૨) ૩ (૩) ૨ **૩૪.** ૧

૩૫. બાળસભામાં જવાથી જીવનમાં સુખ-શાંતિ કઈ રીતે અનુભવાય છે ?

(૧) કારણકે ગમ્મત સાથે જ્ઞાન મળે છે. (૨) કારણકે મિત્રો મળે છે. **૩૫.** ૧

(૩) પ્રસાદ મળે છે.

૩૬. ફરાળ ઉપરાંત અગિયારસના દિવસે શું કરવું ?

(૧) ભજન (૨) ટીવી-સિનેમા જોવા (૩) એકપણ વિકલ્પ નહીં **૩૬.** ૧

૩૭. ગોકળદાસની માતાએ શ્રીજી મહારાજને શું વિનંતી કરી ?

(૧) તેમના ઘરે આરતી કરે (૨) તેમના ઘરે આવવા **(3) પહેલાં જેવું કરી દો** **૩૭.** 3

૩૮. અભેસિંહ દરબાર કયા ગામના હતા ?

(૧) લોઢવા **(૨) લોધિકા** (૩) જામનગર **૩૮.** ૨

૩૯. શિક્ષાપત્રીમાં કેટલા શ્લોક છે ?

(૧) ૨૧૨ (૨) ૨૧૬ (૩) ૨૬૨ **૩૯.** ૧

૪૦. થોડા વર્ષ પછી માણસિયા ખુમાણે કેટલા રૂપિયાની બચત કરી ?

(૧) રૂ. ૨ લાખ (૨૦૦,૦૦૦) (૨) રૂ. ૫ લાખ (૫૦૦,૦૦૦) **૪૦.** ૧

(૩) રૂ. ૧૦ લાખ (૧,૦૦૦,૦૦૦)

૪૧. સ્વમિનારાયણ મંત્રનું રટણ કરી વ્યાપકાનંદ સ્વામીએ ઘોડી પર શું છાંટ્યું ?

(૧) અમૃત (૨) દૂધ **(3) પાણી** **૪૧.** 3

૪૨. કંસાર જમતી વખતે મહારાજે શું માંગ્યું ?

(૧) રોટલી **(૨) ઘી** (૩) વધુ કંસાર **૪૨.** ૨

૪૩. હિમરાજ શાહ ગઢડામાં કોને મળ્યા અને સ્વામિનારાયણના ભક્ત બની ગયા ?

(૧) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી **(૨) ભગવાન સ્વામિનારાયણ** (૩) ગોપાળાનંદ સ્વામી **૪૩.** ૨

૪૪. રાજા દશરથનું તીર કોને વાગ્યું ?

(૧) પક્ષી (૨) શ્રવણના મા-બાપ **(3) શ્રવણ** **૪૪.** 3

૪૫. માળા કરતી વખતે શું બોલવું જોઈએ ?

(૧) કૃષ્ણ કૃષ્ણ **(૨) સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ** (૩) જય જય જય **૪૫.** ૨

૪૬. ઘનશ્યામ પ્રભુના માતાનું નામ શું હતું ?

(૧) ભક્તિ દેવી (૨) શારદા દેવી (૩) સુવાસિની — **૪૬.** [૧]

૪૭. ઘનશ્યામને શોધવા કોણ ગયું ?

(૧) મિત્રો (૨) ધર્મદેવ **(૩) રામપ્રતાપભાઈ** — **૪૭.** [૩]

૪૮. શ્રીજી મહારાજે કેટલા મંદિરો બાંધ્યા ?

(૧) ૧ (૨) ૪ **(૩) ૬** — **૪૮.** [૩]

૪૯. યોગીજી મહારાજનું દીક્ષાનું નામ શું હતું ?

(૧) સાધુ નારાયણસ્વરૂપદાસ **(૨) સાધુ જ્ઞાનજીવનદાસ** (૩) સાધુ યજ્ઞપુરુષદાસ — **૪૯.** [૨]

૫૦. આરતીની રચના ક્યાં કરવામાં આવી ?

(૧) જેતપુરમાં (૨) પિપલાણામાં **(૩) કાલવાણીમાં** — **૫૦.** [૩]

પ્ર.૨ નીચેના વાક્યો ખરાં (✓) છે કે ખોટાં (✗)તેની નિશાની સામેના ખાનામાં કરો. **[૨૦]**

૧.	શ્રીજી મહારાજ જ્યારે ગોકળદાસ ભાટિયાને ત્યાં પધરામણી કરવા ગયા ત્યારે તેમના માતુશ્રીને ન ગમ્યું, કારણ કે તેમનો દીકરો વૈષ્ણવ મત છોડીને સત્સંગી થયો હતો.	**૧.**	✓
૨.	વર્ષમાં બે વાર, આપણે અનાજ તથા તેમાંથી બનાવેલ ખોરાક ન ખાવો જોઈએ.	**૨.**	✗
૩.	શ્રીજી મહારાજ જીવા ખાચરના દરબારમાં કથાવાર્તા કરતા હતા.	**૩.**	✓
૪.	જૂના જમાનામાં મંદિરનાં ગર્ભગૃહને વીજળી તથા દીવાથી પ્રકાશિત કરવામાં આવતા.	**૪.**	✗
૫.	તપની માળા એટલે એક પગે ઊભા રહી, બંને હાથ ઊંચા રાખી ૧ માળા ફેરવવી.	**૫.**	✓
૬.	શ્રીજી મહારાજે વડોદરામાં ભવ્ય યજ્ઞ કર્યો.	**૬.**	✗
૭.	યોગીજી મહારાજના પિતાનું નામ ભોળાનાથ શર્મા હતું.	**૭.**	✗
૮.	શાસ્ત્રીજી મહારાજે સારંગપુરનું મંદિર બાંધ્યું.	**૮.**	✓
૯.	બી.એ.પી.એસ. એટલે બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા	**૯.**	✓
૧૦.	રાજકવિ મટીને લાડુદાનજી શ્રીજી મહારાજના સાધુ બન્યા, પછી તેઓ બ્રહ્માનંદ સ્વામીના નામે ઓળખાયા.	**૧૦.**	✓
૧૧.	બી.એ.પી.એસ.ની સ્થાપના ૧૯૦૯માં થઈ હતી.	**૧૧.**	✗
૧૨.	ગુણાતીતાનંદ સ્વામી બાળમંડળના વિકાસની ઈચ્છા રાખતા હતા.	**૧૨.**	✗
૧૩.	૧૨ ફેબ્રુઆરી, ૧૮૨૬ના દિવસે શિક્ષાપત્રીનું લેખનકાર્ય પૂર્ણ થયું હતું.	**૧૩.**	✓
૧૪.	શ્રવણ પાણી ભરતો હતો, ત્યારે તુંબડીમાંથી બુડ્ બુડ્ અવાજ આવ્યો.	**૧૪.**	✓
૧૫.	પારિવારિક સભ્યના મૃત્યુ પછીના ૧૨ (બારમા) દિવસને ધ્યાન કહેવાય છે.	**૧૫.**	✗
૧૬.	શાસ્ત્રીજી મહારાજે ૭ મંદિરો બાંધ્યા.	**૧૬.**	✗

૧૭. બ્રહ્માનંદ સ્વામી કહે, 'જ્યારે હું કાવ્ય રચું, ત્યારે દરેક શબ્દ વારંવાર આવે.' ૧૭. ✗

૧૮. મંદિરમાં દાન-ધર્માદો કરવાથી દ્રવ્યની અશુદ્ધિ થાય છે. ૧૮. ✗

૧૯. યોગીજી મહારાજને વિનુભાઈએ રોક્યા ત્યાં સુધીમાં યોગીજી મહારાજે ૩ દંડવત્ કરી દીધા હતા. ૧૯. ✓

૨૦. અભેસિંહે મહારાજને પોતાનું માથું કાપવા માટે તલવાર આપી. ૨૦. ✗

પ્ર.૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ૧ કે ૨ વાક્યમાં જવાબ લખો. [૨૦]

૧. પર્વતભાઈને વરાહ અવતારમાં ભગવાન કેવા દેખાતા હશે એવો વિચાર આવ્યો ત્યારે મહારાજે તેમને શેના દર્શન કરાવ્યા ?

જ. મહારાજે પર્વતભાઈને બધા (૨૪) ચોવીસ અવતારો અને બધા અવતારો શ્રીજીમહારાજમાં સમાઈ ગયા એવા દર્શન કરાવ્યા.

૨. એક માણસ મૃત્યુના સમયે શ્રીજી મહારાજની મૂર્તિને જોતો હતો, ત્યારે તેણે મહારાજને શું કહ્યું ?

જ. 'તમે તો અમને પીરસ્યું હતું તે ભગવાન જ ને ?

૩. જયનાદ ક્રમમાં લખો.

જ. શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનની જય, અક્ષરપુરુષોત્તમ મહારાજની જય,
ગુણાતીતાનંદ સ્વામી મહારાજની જય, ભગતજી મહારાજની જય,
શાસ્ત્રીજી મહારાજની જય, યોગીજી મહારાજની જય,
પ્રમુખસ્વામી મહારાજની જય, મહંતસ્વામી મહારાજની જય.

૪. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી સાથે હોવા છતાં પણ વાઘાખાચર ખુશ કેમ નહોતા ?

જ. તે નાખુશ હતા કારણકે તેમને ભગતજી મહારાજના શબ્દો પર વિશ્વાસ ન હતો અને ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને મૂળ અક્ષર નહોતા માનતા.

૫. ઘનશ્યામ ભગતને જોતા જ યોગીજી મહારાજે દંડવત્ કરવાનું કેમ શરૂ કર્યું ?

જ. ભગતજી મહારાજનું જીવનચરિત્ર વાંચવા માટે ઘનશ્યામ ભગત પર યોગીજી મહારાજ ખુશ હતા.

પ્ર.૪ મુખપાઠ પંક્તિ પૂર્ણ કરો. **[૧૦]**

૧. નારાયણ સુખદાતા....................... કોટિ ગયા કાશી.

જ. **નારાયણ સુખદાતા, દ્વિજકુળ તનુ ધારી (૨)**
પામર પતિત ઉધ્ધાર્યા (૨) અગણિત નરનારી... જય.
નિત્ય નિત્ય નૌતમ લીલા, કરતા અવિનાશી (૨)
અડસઠ તીરથ ચરણે (૨) કોટિ ગયા કાશી... જય.

૨. સેવા તો પોતાની .... અવગુણ લેવો.

જ. **સેવા તો પોતાની શ્રધ્ધા પ્રમાણે થાય તે કરવી, પણ અસેવા તો ન જ કરવી. તે અસેવા તે શું ? જે અવગુણ લેવો.**

૩. સ્વસ્થાનં ગચ્છ .... પુનરાગમનાય ચ.

જ. **સ્વસ્થાનં ગચ્છ દેવેશ પૂજામાદાય મામકીમ્ ।**
ઈષ્ટકામ - પ્રસિદ્ધ્યર્થં પુનરાગમનાય ચ ॥

૪. આપણે તો અક્ષરધામમાં .... રાખવો.

જ. **આપણે તો અક્ષરધામમાં જાવું છે, એવો એક સંકલ્પ રાખવો.**

૫. ૐ સહનાવવતુ .... શાંતિઃ શાંતિઃ

જ. **ૐ સહનાવવતુ, સહ નૌ ભુનક્તુ, સહ વીર્યં કરવાવહૈ ।**
તેજસ્વિ નાવધીતમસ્તુ, મા વિદ્વિષાવહૈ ॥
ૐ શાંતિઃ શાંતિઃ શાંતિઃ ॥

પ્ર.૫ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં) **[૧૦]**

૧. સ્વામિબાપાની ઓળખાણ **(પાઠ નં. ૧૯)**
૨. ગુણાતીતમાં પ્રગટ **(પાઠ નં. ૧૨)**
૩. પરોપકારી જીવન **(પાઠ નં. ૧૮)**
(જવાબ માટે યોગ્ય પ્રકરણોનો સંદર્ભ લો.)